

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงวิธีการโอนย้ายเงินได้และมาตรการป้องกันการโอนย้ายเงินได้ประเภททรัพย์สิน โดยศึกษาให้เห็นถึงมาตรการป้องกันการโอนย้ายเงินได้ประเภททรัพย์สินของประเทศไทยกับประเทศแคนาดาและประเทศออสเตรเลีย เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงแนวทางการนำมาตรการป้องกันการโอนย้ายเงินได้ประเภททรัพย์สินของประเทศไทยกับประเทศแคนาดาและประเทศออสเตรเลียมาปรับใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาบทบัญญัติป้องกันการโอนย้ายเงินได้ประเภททรัพย์สินในประเทศไทยให้มีความกว้างขวางและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาพบว่าประเทศไทยประสบกับปัญหาการเลี่ยงภาษีจากการโอนย้ายเงินได้ประเภททรัพย์สินให้แก่บุคคลต่างๆ ในครอบครัว และปัญหาการโอนย้ายเงินได้ให้แก่หน่วยภาษีต่างๆ ที่ตั้งขึ้นมาใหม่ เช่น คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคล เป็นต้น เนื่องมาจากประเทศไทยมีการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระบบอัตราภาษีก้าวหน้าและใช้หน่วยภาษีบุคคลในการจัดเก็บภาษี เว้นแต่เงินได้บางประเภทที่ใช้หน่วยภาษีคู่สมรส นอกจากสาเหตุดังกล่าวแล้ว ยังมีอีกหนึ่งสาเหตุสำคัญคือ การที่ประมวลรัษฎากรของไทยยอมรับการเป็นหน่วยภาษีของคณะบุคคล และห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคล ให้เป็นหน่วยภาษีในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่แยกต่างหากจากบุคคลผู้อยู่ในคณะบุคคลหรือผู้เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคล ทำให้ผู้เสียภาษีที่มีฐานเงินได้ในกรณีเสียภาษีที่สูงอยู่แล้ว ก็จะทำกรโอนย้ายเงินได้ประเภททรัพย์สินให้แก่บุคคลต่างๆ ในครอบครัวหรือเป็นการโอนย้ายให้แก่หน่วยภาษีที่ตั้งขึ้นมาใหม่ เพื่อเป็นการกระจายฐานเงินได้ให้ต่ำลงและทำให้ภาระภาษีโดยรวมของผู้เสียภาษีดังกล่าวลดต่ำลงไปด้วยเช่นกัน

จากปัญหาที่เกิดขึ้นจากการโอนย้ายเงินได้ดังกล่าว ทำให้ในต่างประเทศได้มีการออกกฎหมายเพื่อนำมาใช้ในการป้องกันการเลี่ยงการเสียภาษีโดยวิธีนี้กันมากขึ้น เช่น บทบัญญัติป้องกันการโอนทรัพย์สินที่ก่อให้เกิดเงินได้ให้แก่คู่สมรส (Attribution Between Spouses), บทบัญญัติป้องกันการโอนทรัพย์สินที่ก่อให้เกิดเงินได้ให้แก่ผู้เยาว์ที่มีความเกี่ยวพัน (Attribution with Respect to Minor Children), บทบัญญัติป้องกันการโอนเงินได้โดยการให้ยืมทรัพย์สินแก่บุคคลที่มีความเกี่ยวพัน และมีอายุเกินกว่า 18 ปี (Attribution on Loans to Other Family Members) และมาตรการป้องกันการโอนสิทธิในการรับเงินได้ของประเทศแคนาดา หรือการโอนสิทธิในการรับเงินได้จากทรัพย์สิน (Alienation of Income from Property) และ มาตรการป้องกันการโอนย้ายเงินได้จากการให้บริการส่วนบุคคล (Attribution of Personal Services

Income) ในประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้ปัญหาการโอนย้ายเงินได้ประเภททรัพย์สินในประเทศไทยบรรเทาเบาบางลง ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ดังนี้

1. ควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร มาตรา 57 ตี ให้ขยายความของคำว่าสามีและภริยาให้หมายความรวมถึงสามีและภริยาโดยพฤตินัยที่ได้อาศัยอยู่กินด้วยกันอย่างเปิดเผยด้วย เพื่อให้สามารถป้องกันการโอนย้ายเงินได้ให้แก่คู่สมรสที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสโดยชอบด้วยกฎหมายด้วย

2. ควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร มาตรา 40 (4) (ข) ให้รวมถึงเงินได้ประเภทค่าเช่าค่าสิทธิหรือเงินได้จากการลงทุนและส่วนล้ำมูลค่าทรัพย์สินของบุตรและบุตรบุญธรรมซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะ โดยให้ถือว่าเป็นเงินได้ของบิดาหรือมารดาแล้วแต่กรณีด้วย

3. เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาการโอนย้ายเงินได้ให้แก่บุคคลต่างๆ ในครอบครัวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงขอเสนอให้มีการแก้ไขประมวลรัษฎากร โดยเปลี่ยนหน่วยภาษีในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคคลในครอบครัวเดียวกันจากเดิมที่ใช้หน่วยภาษีบุคคลและหน่วยภาษีคู่สมรส มาเป็นการใช้หน่วยภาษีแบบผสมคือ สำหรับเงินได้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 40 (1), (2), (6), (7) และ (8) ซึ่งเป็นเงินได้ที่ทำการโอนย้ายได้ยากให้ใช้หน่วยภาษีบุคคลและสำหรับเงินได้ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 40 (3), (4) และ (5) ให้ใช้หน่วยภาษีครอบครัวในการจัดเก็บภาษี

4. ควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร มาตรา 42 ทวิ (10) โดยให้กำหนดนิยามของ คำว่า “หน้าที่ธรรมจรรยา” และคำว่า “พิธีหรือโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี” ให้มีขอบเขตที่ชัดเจนว่าหมายความรวมถึงกรณีใดบ้าง และควรจะต้องกำหนดถึงมูลค่าขั้นสูงของทรัพย์สินที่จะสามารถยกให้โดยหน้าที่ธรรมจรรยาหรือตามโอกาสแห่งขนบธรรมเนียมประเพณี นอกจากนี้ยังควรที่จะต้องพิจารณาถึงสถานะทางเศรษฐกิจของทั้งผู้ให้และผู้รับการให้ด้วยว่าสมควรที่จะได้รับการยกเว้นภาษีตามประมวลรัษฎากร มาตรา 42 ทวิ (10) หรือไม่

5. ควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร เพื่อให้เป็นการลดสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่จะได้รับจากการโอนย้ายเงินได้ให้แก่คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชตินิติบุคคล เพื่อที่จะเป็นการลดแรงจูงใจจากการใช้คณะบุคคลหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีโชตินิติบุคคลเพื่อหวังผลประโยชน์ในทางภาษีแต่เพียงประการเดียว

6. ควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ให้มีบทบัญญัติป้องกันการโอนย้ายเงินได้เป็นการเฉพาะ เพื่อป้องกันการโอนย้ายเงินได้ในรูปแบบต่างๆ เป็นการเฉพาะเป็นกรณีๆ ไป เช่นมาตรการ

ป้องกันการโอนย้ายทรัพย์สินหรือมาตรการป้องกันการโอนสิทธิในการรับเงินได้ของประเทศ
แคนาดา เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร เพื่อนำมาใช้เป็นมาตรการในการ
ป้องกันการโอนย้ายเงินได้จากทรัพย์สินตามที่คุณเขียนได้นำเสนอไว้ นั้น อาจจะไม่สามารถแก้ไข
ปัญหาการโอนย้ายเงินได้จากทรัพย์สินได้ทั้งหมด เพราะรูปแบบและวิธีการที่ถูกนำมาใช้ในการ
โอนย้ายเงินได้จากทรัพย์สินนั้นจะถูกพัฒนาให้มีความหลากหลายและซับซ้อนมากยิ่งขึ้นในอนาคต
ด้วยเหตุนี้จึงต้องคอยศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการที่จะถูกนำมาใช้ในการโอนย้ายเงินได้จาก
ทรัพย์สินอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะได้ให้เงินภาษีของรัฐได้ถูกจัดเก็บอย่างมีประสิทธิภาพ